

EGLENCELİ HOBİ

127

KAMPTAN MAĞARA ADAMI

Dila Balcı

DOĞADA
HAYATTA
KALABİLİR
MISIN?

İYİ BİR EĞİTİM
ALDIĞINI
SÖYLEMİŞTİN...

TİMAS

İÇİNDEKİLER

DOĞAYA DÖNÜŞ	7
PLANLAMA	19
ÇADIR & BARINAK	31
ÖNCE SU	39
KAMP ATEŞİ	47
KAMP YEMEKLERİ	57
BİTKİSEL ÇÖZÜMLER	69
KAMPÇI HAYVANLAR	75
YÖN BİLGİSİ VE HAVA DURUMU	87
KAMP OYUNLARI	99
İLK YARDIM	106

DOĞAYA DÖNÜŞ

HAZIRA DAĞ DAYANMAZ

“Doğayı çok seviyorum!” Çoğu insan söyler bunu. Doğayı sevenler vaktini doğada geçirir. Siz vaktini doğada geçiren kaç kişi tanıyorsunuz? Kaç kişi kaldı? Oysa bir zamanlar hepimiz vahşi doğanın göbeğinde yaşırdık; doğanın yasalarını anlamaya çalışırdık. Gözlem ve deneyle elde ettiğimiz bilgileri sonraki nesillere aktararak bugünlere geldik. 200

bin yıl, dile kolay! Bu süre boyunca doğaya saygı duymayı ve onu taklit etmeyi öğrendik. Türümüz varını yoğunu aklına yatırdı. Böylece diğer canlılara karşı avantaj kazandık. Fiziksel ve zihinsel gelişimimiz sayesinde modern dünyanın hayatı kolaylaştıran imkânlarına kavuştuk. Atalarımız bizim günlük yaşantımıza sahip olmak için neler vermezdi! Ama hayatımız öyle bir konfor alanına dönüştü ki gerçek bir tehlike karşısında seyirci olmaktan başka bir şey yapamayacak durumdayız! Tehlike mi? Tanımıyoruz! Biz şehir insanları için, bir dağ yürüyüşüne çıkmak bile “yersiz” bir karar! Dağ mı kaldı? Orman? Böyle bir semt adı bilmiyoruz!

Atalarımız bu hâlimizi görseler gülmekten kırılırlardı.

Aslında düşününce, insanlığın altın çağını yaşıyoruz. Hiçbir zaman, hiçbir şey bu kadar hızla hazır olmamıştı. Ateş yakmıyoruz, santraller çalışıyor; avlanmıyoruz, çiftlikler üretiyor; barınak kurmuyoruz, inşaat şirketleri ve mobilya devleri hazır veriyor; geri kalan ihtiyaçlarımızı beyaz eşya firmaları, bilgisayar ve telefonlar görüyor. Elbette bu zincirin bir parçası olmayı bir anda reddedemeyiz ama reddedebileceğimiz bir şey var: Hayatta kalma becerisini kaybetmek!

Peki hayat kurtaran bilgilerin aklımızdan uçup gitmiş olması türümüz hakkında ne söylüyor? Elbette doğadan bağımsız bir gelecek tasarlamış olduğumuzu! Oysa yön bulma becerisi, hava tahmini yapabilme, ilk yardım, zehirli

bitkileri ve vahşi hayvanları tanıma gibi bilgileri kullanmak için uçaktan düşmemize ve kendimizi ıssız bir adada bulmamıza gerek yok. Bize küçük bir kıy gezisi bile yeter. Kaldı ki felaketler bize o kadar da uzak değil.

Yeryüzü eserlerimiz

Bundan yüz yıl öncesine kadar ne doğayla bir derdimiz ne de yeryüzü üzerinde hatırı sayılır bir etkimiz vardı. Ama şu son bir yüzyıl içinde bizden sonraki nesillere hesabını veremeyeceğimiz birkaç ufak problem yarattık

MADDELERİN DOĞADA YOK OLMA SÜRELERİ	
Kağıt	2-4 hafta
Muz kabuğu	3-5 hafta
Sigara izmariti	2-5 yıl
Bebek bezi	10-20 yıl
Plastik kap	20-30 yıl
Deri ayakkabı	40-60 yıl
Teneke kutu	80-100 yıl
Alüminyum kutu	200-400 yıl
Plastik şişe	400-500 yıl
Cam şişe	Bilinmiyor!
Strafor	Asla.

Gezegeneimizin kimyasıyla oynamaya başladığımızdan bu yana atmosfer, deniz, toprak, flora, fauna cümbür cemaat alarm veriyor. Birbirleriyle etkileşimleri hakkında henüz hiçbir araştırma yapılmamış 100 binin üzerinde kimyasal evlerimize giriyor. Sırf son 30 yılda doğal kaynakların üçte birini yok ettik. Karbondioksit seviyesi son 3 milyon yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Yeryüzündeki bal arılarının üçte biri geçen kış tamamen yok oldu. Einstein'ın ne dediğini hatırlayın: “Eğer bal arıları dünyamızdan yok olursa insanoğlunun 4 yıl ömrü kalır.” Bilim insanları hayvan türlerinin yarısına yakınının 100 yıl içinde yeryüzünden silineceğini açıkladı. Saygın bir kuruluşun iklim raporu dünyanın yılda 295 ayrı afet geçirdiğini yazmıştı. Bu sayı her yıl katlanarak artıyor. Sel, hortum, yangın, dondurucu soğuk, deprem... Adını siz koyun! Geçtiğimiz 10 yıl tarihin en sıcak 10 yılı oldu. Bu verileri kullanarak “Küresel bir ekoloji krizi çağındayız” diyebilirsiniz; kimse size itiraz etmeyecektir. Çünkü çoğumuz kültürümüzün, bizi doğal kaynakları dikkatli kullanmaya veya arkamızda zehirli atık bırakmamaya teşvik etmediğinin farkında; zekâmızı işler sarpasarmadan kullanmaya yatkın bir tür olmadığımız konusunda hemfikiriz. Ama alıştığımız hayat tarzından vazgeçmemiz zor. Peki bu noktaya nasıl geldik?

Biz insanlar çok zekiyiz,
atomu parçalayabiliyoruz!
Peki radyoaktif atıklar
konusunda ne yapacağız?
Orası bizi aşar!

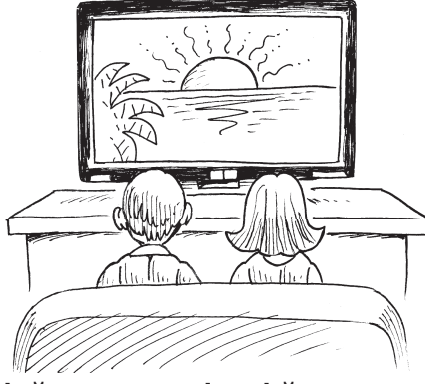

Konfor çağı

Bugün insanların büyük bir bölümü başka hiçbir seçeneği kalmadığı için büyükşehirlere göç ediyor. Sayılarla ifade etmek gerekirse günde 200 bin kişi. Şehirdekilerse doğadan üstün olduklarına, artık doğaya ihtiyaçları kalmadığına inanıyor; dünyayı, insanın sadece insanla; daha beteri bir bilgisayarla iletişim kurabileceği bir gezegen gibi algılıyor; toprağa asfalt, asfalta beton, betona boya döküyor. Etrafına nefes almayan duvarlar örüyor ve içlerini sentetik maddelerle süsleyip oraya kuruyorlar. Güvenlikli siteler, gökdelen adacıkları, lüks yaşam alanları, içlerinde doğa ihtiyacını karşılayacak yapay taklitlerle satışa sunuluyor.

"Peki eğer doğa insan
ruhunu şekillendiren
bir şeyse, o zaman bu
yapılar ruhumuzu nasıl
etkileyecek?"

Gerçek doğanın şart olmadığını, yapay doğanın onun yerini tutabileceğini söyleyen mimar ve mühendisler aslında bu dönüşümün ruhsal boyutunda değil. Çevresel boyutunda hiç değil! Ormanlar ve nehirler, içlerindeki canlı hayatla birlikte unutturuluyor ve bu sayede kurutulabiliyor. Böylece yeni şehirlere, yeni göçlere yer açılıyor. Ne yazık ki bizi ağaçlardan meyve toplamak, sebze yetiştirmek, yıldızları izlemek ve ateş yakmak gibi binlerce yıldır yaptığımız güzel ve zevkli işlerden vazgeçirmeye başlayan, işte bu gidişat.

Sanki doğayla aramızda her an ve her yerde, bizden önce başlamış bir savaş var artık. Damak zevki, giyim zevki, statü vurgusu, süs merakı ve para hırsı için yapılan hayvan katliamlarını görmezden gelebiliyoruz. Yeryüzüne yayıldıkça, ormanları, ormanda yaşayan bütün bitkileri ve doğal olarak hayvanları yok ediyoruz. Nereye gidersek oradaki yaşam formlarını tehdit ediyor, kaynakları tüketiyoruz. Doğanın dengesini altüst etmek konusunda bizden iyisi yok!

Son 100 yıl içinde doğayla ilişkimiz epey başkalaştı. Onun aşıladığı özgürlük duygusunu gözden çıkarıyoruz. Bir kelebeğin, bir topun ya da bir akarsuyun arkasına takılıp, avare avare gezeceğimiz alanlar bizden alınıyor; güvenlik tedbirleri yüzünden o büyüleyici dünyadan uzaklaşıyoruz. Tatil günlerimizi daha programlı bir şekilde geçirmeye başladık. Oyun dediğimiz şey giderek daha fazla kurala dayalı, sınırları belirli, kontrol edilir bir aktivite hâline geldi.

Dünyayı keşfetmek için internete girmek dışında hiçbir şey yapamıyoruz. Ormanlık alanda piknik yapmak bile yasak. En yakın kamp yeri kim bilir evlerimizden ne kadar uzakta... Doğadan kopuk bir yaşam tarzı kurduğumuz ve hiçbir zaman hayatta kalmak gibi bir gündemimiz olmadığı için sırlarla dolu bir dünyadan hızla uzaklaşıyoruz. Oysa onun hakkında öğrenmemiz gereken çok şey var.

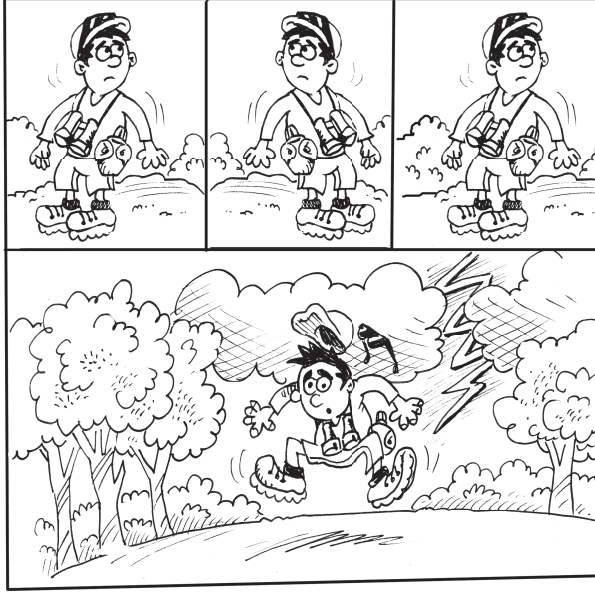

İlk öğretmenimiz

Eğer kampa çıkmayı aklınıza koyduysanız yardım almalısınız. İlk kulak vermeniz gereken, size kampa çıkmak istediğini söyleyen; bugüne dek başınıza gelen bunca tehlikeye anında hayatta kalmanızı sağlayan kişi: İçgüdülerinizin sahibi, içinizdeki ilkel çocuk. Ona güvenin.

İkincisi, bu kitabın yazarı... Doğada tek başına kalabilmeniz için bilmeniz gereken tüm önemli bilgileri derledi. Binlerce yıllık deneyimimizi buraya sığdırdı.

Sonuncusu ve en önemlisi ise korna sesleri, reklam kuşakları ve hayatınızdaki tüm diğer lüzumsuz sesler sustuğunda sizinle konuşacak olan doğanın kendisi. Kollarını açmış, ona dönmenizi bekliyor.

Doğa ayaklarınızın üzerinde nasıl duracağınızı -tüm diğer canlılara yaptığı gibi- size de öğretir. Sizi içine çeker, sakinleştirir ve size cömertliğini gösterir. Yeterince dikkatle dinlerseniz bugünlere onun sunduğu bilgiler sayesinde gele-

bildiğinizi ama zaman içinde onun sesini duyamayacak kadar gürültücü bir medeniyet kurduğunuzu da söyleyecektir. Ve insanların doğaya sırtlarını çevirdikçe kendi kendilerine yetmeyi unuttuklarını!

Neye mi güveniyorlar? Elbette büyük kuruluşlara yani diğer insanlara ve makinelere! Neden kendilerine yetmiyorlar? Cevap basit. Çünkü nasıl yapacaklarını artık bilmiyorlar!

Doğada hayatta kalabilmek konusunda sizden binlerce yıl önce yaşamış ilkel bir çocuğun bildiklerini bile bilmediğinizi fark ettiniz mi? Ondan öğrenecek şeylerinizin olduğu aklınıza gelir miydi...

Yola düş kampçı!

En ironik olan ne biliyor musunuz? Yeryüzündeki binlerce yıllık deneyimi sonunda edindiği kültürel kazanımına rağmen insan, mutluluğu dönüp dolaşıp 'yürüyüş'te buluyormuş! Mutluluğun sırrı sık sık yürümek kadar basitmiş! Bilim adamları hemen hemen her gün her yerde açık havada yapılan etkinliklerin beynimizin endorfin salgılamasına yol açtığını açıklıyor. (Bildiğiniz gibi çağın bir sorunu obezite, diğer sorunu depresyon. Ne tesadüf ama!)

Uzun lafın kısası, yolunuz bu kitapla buluştuysa, doğayla yabancılaşmanın insana ödediği ağır bedellerin az çok farkındasınız. Demek ki siz farklısınız ve hayatta kalmanızı sağlayacak bilgilere sahip olmanın size kendinizi daha bağımsız, daha güçlü ve daha farklı hissettireceğini biliyorsunuz.

Haydi o zaman dünyayı kendi başınıza keşfetmeye başlayın! Gözleriniz daha keskin, koku alma duyunuz daha gelişkin, kulaklarınız daha hassas, elleriniz daha becerikli, hayal gücünüz daha kuvvetli, bedeniniz daha mutlu olsun.

